

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 12.04.2012
Sayı: 315

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Avrupa Birliği İşleri Komisyonu Kuruluş Kanunu Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur. Gereğini arz ederim.

Saygılarımla,

Öğretmen
Yazıcı Mr.
Öğretmen

Umur Oran
İstanbul Milletvekili

Ayşe Eser-Danışoğlu
İstanbul Mr.
A. Eser

TBMM BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Avrupa Birliği Uyum			
Esas Komisyon	Anayasa			
Tarih:	25.04.2012		E. No: 2/518	
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.
E. E.	16	ME	113	Reim
TBMM BAŞKANI	<i>ME</i>			

GENEL GEREKÇE

15.04.2003 tarihinde 4847 sayılı yasa ile “ Avrupa Birliğine ilişkin gelişmeleri takip etmek ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş olan kanun tasarısı ve tekliflerinin Avrupa Birliği mevzuatına uygunluğunu incelemek” üzere Avrupa Birliği Uyum Komisyonu kurulmuştur. Komisyonun görevlerinden biri, söz konusu Kanunun 3(a) maddesine göre, “ Başkanlığın talebi üzerine ya da istenildiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmündeki kararnamelerin Avrupa Birliği mevzuatına uygunluğunu inceleyerek ihtisas komisyonlarına görüş sunmak” tır.

Komisyonun kuruluşundan bu güne kadar geçen süre de edinilen tecrübelere göre görev tanımında yer alan özellikle üç hususun yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

a) Komisyonun görevi, ihtisas komisyonlarına “görüş sunmak” olarak belirlenmiştir. Bu ifade şekli, AB Uyum Komisyonunun işlevini, bir Alt Komisyonun rutin işlevlerinden daha sınırlı hale getirmiştir. İlgili ihtisas Komisyonunun, AB Uyum Komisyonu tarafından verilecek “görüş” ü benimseme mecburiyeti yoktur. İhtisas Komisyonu ancak, söz konusu “görüşü” uygun görürse nazarı itibara alacaktır. Başka bir ifade ile bir uyum kanununun Avrupa Birliği müktesebatına uyumlu olup olmadığı AB Uyum Komisyonu değil, asıl işlevi uyum dışındaki yönlerini incelemek olan bir ihtisas komisyonu belirlemiş olmaktadır.

b) Görev tanımında “Başkanlığın talebi üzerine veya istenildiğinde .. görüş sunmaktır.” İfadesi, görüş talebinin esas komisyondan da, tali komisyondan da gelebileceğini göstermektedir. Bu durumda AB Uyum Komisyonu, gerektiğinde tali komisyonun da altında faaliyet gösterecek bir komisyon konumuna itilmiş olmaktadır.

c) Komisyona havale edilen tasarı ve teklifler, Komisyonun kuruluşundan bu yana son derece sınırlı kalmıştır. Türkiye’nin Avrupa Birliği ile müzakere sürecinde olması tüm kanunların Avrupa Birliği mevzuatına uyumlu çıkmasını elzem kılmaktadır. Bu itibarla, kanunların Komisyon önüne gelmesinde özel kurallar belirlenmesi gerekmektedir.

Avrupa Birliğine üye ve aday devletlerin her birinde değişik isimler altında AB ile ilişkilerden sorumlu bir Komisyon vardır. Diğer ülkeler incelendiğinde, hiç birindeki AB Komisyonunun Türkiye’deki kadar zayıf yetkilerle donatılmadığı görülür.

Avrupa Birliğine üye ülkelerde görev yapan AB Komisyonlarının AB ile ilgili her konuda güçlü bir işleve sahip oldukları ve yasama ile yürütme arasında köprü görevi üstlendikleri görülmektedir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Teklifin "Amaç" başlıklı 1 inci maddesi ile Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun kuruluş, görev, yetki, çalışma usul ve esasları düzenlenmektedir. Ayrıca, Avrupa Birliği ile ilgili gelişmeleri izleyecek ve Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş olan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmündeki kararnameleri Avrupa Birliği müktesebatına uyum açısından inceleyecek olan Avrupa Birliği İşleri Komisyonuna, esas Komisyon olma imkanı da getirilmektedir.

MADDE 2- Teklifin 2 inci maddesi ile Komisyonun; kuruluşu düzenlenmiş, siyasi partilerin Komisyonunda nasıl temsil edilecekleri tanımlanmış ve Avrupa Birliği İşleri Komisyonu üyelerinin aynı zamanda Karma Parlamento üyeleri olmaları imkânı tanınarak Karma Parlamento Komisyonu'nun görevlerini de yürüteceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 3- Teklifin 3 üncü maddesiyle, Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun görevleri düzenlenmektedir.

MADDE 4- Teklifin 4 üncü maddesiyle, Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun yetkileri düzenlenmektedir.

MADDE 5- Teklifin 5 inci maddesiyle, Avrupa Birliği müktesebatına uyumu sağlamak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş olan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmündeki kararnamelerin, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığınca Avrupa Birliği İşleri Komisyonuna havale edileceği hükme bağlanmıştır. Madde ile, Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun uyum bağlamında verdiği görüşün temel alınacağı ve diğer ihtisas komisyonlarının da bu görüşe uyması gerekliliği ilkesinden hareketle, kanun tasarısı, teklifi ve kanun hükmündeki kararnamelerin diğer ihtisas komisyonlarının incelemesine tabi tutulduktan sonra Komisyona gelmesi amaçlanmaktadır. Bu yapılmadığı takdirde, diğer ihtisas komisyonunun yaptığı değişikliklerin, kanun tasarısı ve teklifi ile kanun hükmündeki kararnameleri AB müktesebatına uyumsuz hale getirip getirmediği incelenemeyecek ve sonucunda tekrardan yeni bir yasa değişikliğine ihtiyaç olabilecektir.

MADDE 6- Teklifin 6 inci maddesiyle, Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun toplantı ve karar yeter sayısı düzenlenmektedir.

MADDE 7- Teklifin 7 inci maddesiyle, Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun çalışmaları ile ilgili yurt içi ve yurt dışı görevlendirmelere ait giderlerin nasıl karşılanacağı düzenlenmektedir.

MADDE 8- Teklifin 8 inci maddesiyle, Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun çalışmalarında bu kanunda açıklık olmayan hallerde Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

MADDE 9- Teklifin 9 uncu maddesiyle, Avrupa Birliği İşleri Komisyonu Kanununun yürürlüğe girmesi ile 15/04/2003 tarihli ve 4847 sayılı Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanununun yürürlükten kaldırılacağı hükme bağlanmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- Teklifin Geçici 1 inci maddesiyle Avrupa Birliği İşleri Komisyonu Kanunu yürürlüğe girdiğinde, AB Uyum Komisyonunun mevcut üyelerinin, bu

Buna göre, aşağıda yer alan,

- Hükümetten bilgi almak ve bu bilgileri Meclisin yetkili organlarına taşımak,
- Meclis tarafından belirlenen ilkeleri yürütme organına bildirerek yürütmeyi etkilemek, yönlendirmek ve denetlemek,
- Ülke mevzuatının AB müktesebatına uyumlaştırılması için çalışmalar yapmak ve Meclis bünyesindeki diğer Komisyonlar arasında koordinasyonu sağlamak,

konuları, Komisyonun temel görevleri olmalıdır.

Avrupa Birliğine uyum sürecinin hızlandırılması ve sorunsuz bir şekilde yürütülebilmesi için Meclis'in daha aktif bir görev üstlenmesi ana hedefimiz olmalıdır.

Bu sürece Meclis boyutunda gereken ivmenin kazandırılabilmesi amacıyla "Uyum Komisyonu" nun "**Avrupa Birliği İşleri Komisyonu**" ismi ile yeniden yapılandırılması ve görevlerinin yeniden tanımlanmasında fayda mütalaa edilmektedir.

Diğer taraftan, tali komisyon olarak sınırlanan işlevlerinin değişmesi ve yukarıda sayılan görevleri yerine getirebilmek için "ihtisas komisyonu" olarak görevlendirilmesi gerekmektedir.

Kanunun 2 inci maddesi göz önüne alınarak göreve devam edebilecekleri hükme bağlanmıştır

Geçici MADDE 2- Teklifin Geçici 2 inci maddesiyle, Karma Parlamento Komisyonu görevlerini, mevcut başkan, başkanvekilleri sözcü ve kâtibi ile 24 üncü yasama dönemi sonuna kadar yürüteceği hükme bağlanmıştır.

MADDE 10- Yürürlük maddesidir.

MADDE 11- Yürütme maddesidir.

AVRUPA BİRLİĞİ İŞLERİ KOMİSYONU KURULUŞ KANUNU TEKLİFİ

Amaç

MADDE 1- (1) Bu kanunun amacı; Avrupa Birliği ile ilgili gelişmeleri izlemek, Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuş olan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmündeki kararnameleri Avrupa Birliği Müktesebatına uyumu açısından incelemek üzere kurulan Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun kuruluş, görev, yetki, çalışma usul ve esaslarını düzenlemektir.

Komisyonun kuruluşu

MADDE 2- (1) Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun üye sayısı Danışma Kurulunun teklifi üzerine Genel Kurulca belirlenir. İktidar partisi ve muhalefet eşit oranda milletvekili ile temsil edilir. Muhalefet partileri Meclisteki sayılarının üye tamsayısına nispet edilmesi ile bulunacak yüzde oranına uygun olarak temsil edilirler.

(2) Komisyon üyeliği için bir yasama döneminde iki seçim yapılır. İlk seçilenlerin görev süresi iki yasama yılı olup, ikinci devre için seçilenlerin görev süresi yenileri seçilinceye kadar devam eder.

(3) Avrupa Birliği İşleri Komisyonu, Karma Parlamento Komisyonu'nun görevini de yürütür ve üyeleri aynı zamanda Karma Parlamento Komisyonu üyeleridir.

(4) Komisyon, bir başkan, iki başkan vekili, bir sözcü ve bir kâtip seçer. Bu seçim üye tam sayısının salt çoğunluğu ile toplanan Komisyonun, Komisyona katılanların salt çoğunluğunun gizli oyuyla yapılır.

(5) Avrupa Birliği İşleri Komisyonu üyeleri belirlenirken Avrupa Birliği resmi dillerinden birini veya birkaçını bilen milletvekillerine öncelik tanınır.

Komisyonun görevleri

MADDE 3- (1) Avrupa Birliği İşleri Komisyonunun görevleri şunlardır:

a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş olan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmündeki kararnamelerin Avrupa Birliği Müktesebatına uygunluğunu incelemek,

b) Avrupa Birliğine Katılım Müzakerelerinin gidişatını değerlendirmek ve denetlemek,

c) Hazırlanan Müzakere Pozisyon Belgelerine Meclis adına görüş bildirmek ve yol göstermek,

d) Heyet Başkanı ve Baş müzakereci ile müzakere işlemleri, müzakerelerin açık konuları, her faslın kapanabilmesi için mümkün yollar üzerinde düzenli danışmalarda ve görüş alış verişinde bulunmak,

e) Müzakere işlemleri ile ilgili mütalaa vermek,

f) Komisyon Başkanı vasıtasıyla, Cumhurbaşkanı, Başbakan, Meclis Başkanı ile düzenli danışmalarda ve görüş alış verişinde bulunmak,

g) Avrupa Birliğindeki gelişmeleri izlemek, görüşerek değerlendirmek ve gerektiğinde yurt dışında incelemelerde bulunmak, faaliyetleri hakkında değerlendirme raporları hazırlamak ve gelişmeler konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisini bilgilendirmek,

h) Avrupa Birliği kurumları ile diğer üye ve aday ülke parlamentoları ve ilgili komisyonlarla ilişkileri yürütmek,

ı) Avrupa Birliği ile ilgili konularda Türkiye Büyük Millet Meclisinin çalışmalarına ilişkin gerekli bilgi ve belgeleri temin etmek,

Komisyonun yetkileri

MADDE 4- (1) Komisyon görevleri ile ilgili olarak, merkezi yönetimden, mahalli idarelerden, üniversitelerden, diğer kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlardan, sivil toplum örgütlerinden bilgi ve belge istemek ve ilgililerini çağırıp dinlemek yetkisine sahiptir.

(2) Komisyon gerekli gördüğünde uygun bulacağı uzmanların bilgilerine başvurabilir. Ankara dışında ve yurt dışında da çalışabilir.

Komisyonun havale

MADDE 5- (1) Doğrudan Avrupa Birliği Müktesebatı ile uyum sağlamak amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş olan kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmündeki kararnameler, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı tarafından Avrupa Birliği İşleri Komisyonuna havale edilir.

(2) Avrupa Birliği İşleri Komisyonuna havale edilen kanun tasarısı, teklifi veya kanun hükmündeki kararname, aynı zamanda başka bir ihtisas komisyonuna havale edilmişse, söz konusu Komisyon, Avrupa Birliği İşleri Komisyonun verdiği görüşü temel alarak değerlendirmede bulunur. Verilen görüşte Avrupa Birliği müktesebatına açıkça aykırılık olduğunun bildirilmesi halinde söz konusu komisyon da bu görüşe uyar.

(3) Komisyon, kanun tasarısı ve teklifleri ile kanun hükmündeki kararnameleri sadece Avrupa Birliği Müktesebatına uyum yönünden inceler.

Karar yeter sayısı

MADDE 6- (1) Avrupa Birliği İşleri Komisyonu üye tam sayısının en az yarısı ile toplanır ve toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile karar alır.

Görev yollukları

MADDE 7- (1) Komisyon çalışmaları ile ilgili olarak, yurt içi ve yurt dışı görevlendirmelere ait giderler, Komisyon Başkanının teklifi ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanının onayı ile 10/2/1954 tarih ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçesinden karşılanır.

Uygulanacak iç tüzük

MADDE 8- (1) Avrupa Birliği İşleri Komisyonu çalışmalarında, bu kanunda açıklık olmayan hallerde Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzük hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler

MADDE 9- (1)15/4/2003 tarihli ve 4847 sayılı Avrupa Birliği Uyum Komisyonu Kanunu yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 4847 sayılı kanunla kurulan Avrupa Birliği Uyum Komisyonunun mevcut üyeleri görevlerine devam edebilirler, ancak bu kanunun 2 inci maddesi göz önüne alınarak işlem yapılır.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 24 üncü yasama dönemi sonuna kadar Karma Parlamento Komisyonu görevlerini, mevcut başkan, başkan vekilleri ve işbu kanunla seçilmiş üyeleriyle yürütür.

(2)Herhangi bir seçime gerek olmaksızın Komisyon Başkan, başkanvekilleri, sözcü ve katip görevlerine devam eder.

Yürürlük

MADDE 10- (1) Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 11- (1) Bu kanun hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı ve Bakanlar Kurulu yürütür.